

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบิน
ความหมาย ความสำคัญ ประวัติความเป็นมา

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบิน

ธุรกิจการบินเป็นบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศให้สามารถเดินทางติดต่อได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ซึ่งเป็นที่นิยมของผู้โดยสารระหว่างประเทศมาก ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต แต่ธุรกิจการบินยังมีความผันแปรไปตามปัจจัยต่างๆ เช่น เศรษฐกิจ พลังงาน สภาพแวดล้อม การเมืองนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเป็นเหตุให้ธุรกิจการบินต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

❖ ธุรกิจการบิน (Airline Business) เป็นการขนส่งทางอากาศ (Air Transportation) ซึ่งการขนส่งทางอากาศแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจการบิน (Airlines Business) หมายถึงธุรกิจที่ทำหน้าที่บริการรับ - ส่งผู้โดยสารทางอากาศและการขนส่งสินค้าทางอากาศ (Air Freight Business) หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ธุรกิจการบินนับวันจะเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพราะมีความเร็วสูงสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายต่างๆ ได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งมีความเชื่อมโยงและครอบคลุมทุกประเทศในโลก สามารถติดต่อทางเศรษฐกิจ สังคมการเมืองระหว่างประเทศ

ประวัติการบินของโลก

ค.ศ. 1783 (พ.ศ. 2326) มนุษย์พยายามแสวงหาวิธีการที่จะเหาะเหินเดินอากาศ ในที่สุดก็ประสบความสำเร็จเมื่อพี่น้องตระกูลมองต์โกลฟีแอร์ ชาวฝรั่งเศสนำบอลูนขึ้นสู่ฟากฟ้าได้เป็นครั้งแรกเมื่อ ซึ่งเป็นบอลูนบรรจุอากาศร้อนเข้าไปข้างใน ทำให้เบากว่าอากาศข้างนอกสามารถลอยอยู่ในอากาศได้

หลังจากนั้นก็มึ่นักประดิษฐ์คิดค้นและทดลองจนประสบความสำเร็จ จากการปล่อยลูกบอลูนเปล่าๆไปและมีคนขึ้นไป บังคับให้เดินทางไปสู่จุดหมาย เช่น การเดินทางด้วยบอลูนจากฝรั่งเศสข้ามช่องแคบไปยังประเทศอังกฤษ เมื่อปี ค.ศ. 1785 (พ.ศ. 2328) แต่การบรรจุก๊าซไฮโดรเจนเพื่อให้ทรงตัวลอยอยู่ในอากาศได้นั้นเกิดอันตรายได้ง่าย ในสมัยนั้นยังไม่มีก๊าซฮีเลียม การใช้ก๊าซไฮโดรเจนซึ่งเป็นก๊าซที่ติดไฟง่ายจึงทำให้ความนิยมบอลูนลดน้อยลงจนเลิกประดิษฐ์ใช้ในที่สุด

การบินครั้งแรก (First Flight)

ปี 1903

พี่น้องตระกูล ไรท์ (Orville and Wilbur Wright)

ชาวสหรัฐอเมริกา ได้ทำการพัฒนาเครื่องร่อนให้เป็นเครื่องบินลำแรกของโลก ที่สามารถบินขึ้นไปบนท้องฟ้าได้ โดยติดตั้งเครื่องยนต์เข้ากับตัวเครื่องบิน และตั้งชื่อว่า The Flyer พวกเขาประสบความสำเร็จในการนำเครื่องบินขึ้นบิน ที่เมือง Kitty Hawk ในมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

- ▶ เครื่องบิน บินได้จากอากาศยานที่เบากว่าอากาศ ได้แก่ บอลลูนและเรือเหาะ (Airship) อากาศยานประเภทนี้ใช้แรงลอยตัวในการลอยขึ้นสู่อากาศ โดยใช้หลักการที่ว่า อากาศร้อนจะมีความหนาแน่นต่ำ และเบาบางกว่าอากาศที่อยู่รอบๆ ทำให้บอลลูนลอยตัวขึ้นได้ ปัจจุบันนอกจากการจุดกองไฟ แล้วมีผู้คิดค้นใช้ก๊าซที่มีน้ำหนักเบากว่าอากาศมาใช้แทนการจุดไฟ เช่น ก๊าซไฮโดรเจน และ ก๊าซฮีเลียม

▶ เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลง ประเทศต่างๆ ได้ตัดแปลงเครื่องบินทหารมาใช้ในกิจการการบินพลเรือนหรือการบินพาณิชย์ ในปี ค.ศ. **1927 (พ.ศ. 2470)** ชาร์ล ลินด์เบิร์ก นักบินชาวอเมริกันประสบความสำเร็จในการบินข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกจากนิวยอร์กไปนครปารีสโดยมิได้หยุดพักเป็นครั้งแรก จึงได้ริเริ่มมีการคมนาคมทางอากาศเป็นประจําระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศฝรั่งเศสส่วนใหญ่เป็นการขนส่งพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์ ยังไม่นิยมรับส่งผู้โดยสาร

▶ จนกระทั่ง ค.ศ. **1935 (พ.ศ. 2478)** จึงเริ่มมีการรับส่งผู้โดยสารเป็นประจํา เครื่องบินชนิดแรกที่น่ามาใช้รับส่งผู้โดยสารคือเครื่องบิน **P-62** เป็นเครื่องบิน **2** เครื่องยนต์บรรทุกผู้โดยสารได้ **14** คนบินได้เร็วประมาณ **107** ไมล์ต่อชั่วโมง และบินได้ไกลเป็นระยะทาง **630** ไมล์ ต่อจากนั้นประเทศต่างๆ ก็ตั้งบริษัทการบินของตนเองขึ้นเพื่อทำการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า เช่น ฝรั่งเศสมีบริษัทการบิน **Air France** อังกฤษมีบริษัท **British Airways** เยอรมนีมีบริษัท **Lufthansa** ของประเทศอเมริกามีบริษัท **Pan American**

- ▶ หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงเครื่องบินที่ใช้ในการสงครามได้ถูกนำมาดัดแปลงใช้ในกิจการเชิงพาณิชย์ ประกอบกับความนิยมในการเดินทางด้วยเครื่องบินได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางอีกทั้งองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ได้มีส่วนช่วยในการพัฒนากิจการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ
- ▶ ปี ค.ศ. 1935 (พ.ศ. 2475) ซึ่งใช้เครื่องบินแบบ P- 62 มีความเร็วประมาณ 170 ไมล์ต่อชั่วโมง บรรทุกผู้โดยสารได้ประมาณ 14 คน จนกระทั่งถึงปัจจุบันใช้เครื่องบินขนาดใหญ่ที่เรียกว่า Jumbo Jet เช่น B747-400 , B747 -300 ซึ่งจุที่นั่งได้ประมาณ 326 ที่นั่ง นอกจากนี้ยังได้ผลิตเครื่องบินที่มีความเร็วเหนือเสียงที่เรียกว่า Supersonic Transport (SST) เช่น คองคอร์ด (Concorde) สร้างโดยประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสมีความเร็วประมาณ 1,375 ไมล์ต่อชั่วโมง

การบินของประเทศไทย

ธุรกิจการบินในประเทศไทย เริ่มมีบทบาทสำคัญตั้งแต่รัชสมัยของสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระองค์เป็นผู้ที่มีสายตากว้างไกล นับตั้งแต่นายวันเดน เบอ์น (Mr. Vanden Born)

ชาวเบลเยียมได้นำเครื่องบินมาสาธิตการบินให้ประชาชนชาวไทยได้ชม ณ สนามม้าราชกรีฑาสโมสร ปทุมวัน ประมาณปี พ.ศ. 2453 นับได้ว่าเป็นเครื่องบินลำแรกที่น่าเข้ามาในประเทศไทย

ในปีพ.ศ. 2467 สายการบิน **KML** ของประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีเครือข่ายการบินอยู่ในประเทศยุโรปได้ทำการทดลองบินสำรวจเส้นทางมายังอินโดนีเซียด้วยเครื่องบินประเภทฟอกเกอร์ และได้แวะเติมน้ำมันที่สนามบินดอนเมือง นับได้ว่าเป็นสายการบินพาณิชย์นานาชาติลำแรกที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย ต่อมาเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2470 นาวาอากาศโท หลวงเวษยันต์รังสฤษดิ์ ได้ออกแบบเครื่องบินใหม่และทำการทดลองบินได้เป็นผลสำเร็จและได้ทรงพระราชทานนามเครื่องบินลำนี้ว่า “บริพัตร” ในปี พ.ศ. 2472 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7) ได้พระราชทานทุนให้นายเลื่อน พงษ์โสภณ ซึ่งเป็นผู้ชำนาญการด้านเครื่องจักรกลเดินทางไปศึกษาวิชาการบินและวิศวกรรมช่างยนต์ต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนายเลื่อน พงษ์โสภณ ได้ใช้เงินส่วนตัวซื้อเครื่องบินบินกลับสู่ประเทศไทย เครื่องบินลำนี้เป็นเครื่องบินที่เข้ารับในสงครามโลกครั้งที่ 1 ชื่อภาษาไทยว่า “นางสาวสยาม” และมีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “**Travel Air**” ในปีพ.ศ 2474

ความสำคัญของอุตสาหกรรมการบิน

- ▶ **ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ** อุตสาหกรรมการบินถือเป็นสาธารณูปโภคที่จำเป็นประเภทหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าของประเทศและของโลก เช่น ทำให้มีการเคลื่อนย้ายและกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิต เช่น แรงงาน วัตถุดิบ, ทำให้มีการกระจายสินค้าสำเร็จรูปไปตามช่องทางจำหน่ายต่างๆจนถึงมือผู้บริโภค ขยายตลาด เพิ่มผลผลิต และ รายได้ของประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้ง เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมการบินจำนวนมาก

ความสำคัญด้านสังคมและวัฒนธรรม

อุตสาหกรรมการบินทำให้ผู้คนในโลกเดินทางไปมาหาสู่ติดต่อกันได้สะดวกและรวดเร็ว เป็นกิจการที่มีความสำคัญระดับชาติเป็นเสมือนเครือข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงทุกประเทศไว้ด้วยกัน เป็นผลให้เกิดความเข้าใจอันดีของคนในโลกได้ง่ายขึ้นกว่าในอดีต ลดช่องว่างของความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจและฐานะทางสังคม และยังทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากการแลกเปลี่ยนนักท่องเที่ยวเกิดขึ้น นอกจากนี้การบินเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสำหรับพื้นที่ที่ยากแก่การเข้าถึง พื้นที่ทุรกันดาร หรือ พื้นที่ห่างไกลที่ไม่มีโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคม (Infrastructure)

ความสำคัญด้านความมั่นคงของประเทศและของโลก

อุตสาหกรรมการบินมีผลต่อความมั่นคงของชาติ และ ประชาคมโลก เช่น การบินของกองทัพทหารในช่วงสงครามหรือภัยพิบัติ การปกป้องประเทศ การอารักขาผู้นำประเทศ ในประเทศที่มีพื้นที่กว้างขวาง การบินช่วยทำให้รัฐปกครองประเทศได้ทั่วถึง มีความสำคัญต่อชื่อเสียงภาพพจน์ของประเทศ ในฐานะสายการบินแห่งชาติ มีโอกาสประชาสัมพันธ์และเสนอรูปลักษณ์ของ ประเทศเจ้าของสายการบินให้เป็นที่รู้จักในประชาคมโลก

ความสำคัญของธุรกิจการบิน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความได้เปรียบในด้านความเร็ว ธุรกิจการบินเป็นระบบขนส่งที่มีความรวดเร็วมากที่สุด ทั้งผู้โดยสารและการขนส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ทำให้ประหยัดเวลาและสินค้าไปถึงปลายทางได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการ

2. ความสะดวกสบายในการเดินทาง การเดินทางที่มีระยะไกล สายการบินให้บริการที่มีความสะดวกสบาย เช่น บริการอาหาร - เครื่องดื่มตลอดเส้นทาง ให้ความเพลิดเพลินกับภาพยนตร์ที่ทันสมัยเพลงไพเราะและที่นั่งสามารถปรับเป็นที่นอนได้

3. ความปลอดภัย อุตสาหกรรมการผลิตอากาศยาน สามารถสร้างเครื่องบินที่มีความเร็วสูงมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการให้บริการของหน่วยงานภาคพื้นดิน ทำให้ธุรกิจการบินมีความปลอดภัยสูงกว่าการคมนาคมชนิดอื่นๆ

4. ส่งเสริมการท่องเที่ยว การเดินทางที่รวดเร็ว ปลอดภัย ย่อมดึงดูด นักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้าสู่ประเทศของเราเป็นจำนวนมาก สร้างเงินตรา ต่างประเทศให้แต่ละปีเป็นจำนวนมหาศาล

5. ช่วยแก้ปัญหาท้องถิ่นในเขตทุรกันดาร ท้องถิ่นใดที่การคมนาคมชนิดอื่น ไม่สามารถให้บริการได้อาจมีอุปสรรค เช่น มีภูเขาสูง ระยะทางไกลมาก ธุรกิจ การบินแก้ปัญหานี้ได้

ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของการบิน

ข้อได้เปรียบ

- ▶ มีความรวดเร็วในการเดินทาง (Speed)
- ▶ สามารถเดินทางได้ระยะไกล (Long distance)
- ▶ มีความถี่ในการบริการสูง (Frequency)
- ▶ มีความน่าเชื่อถือ (Reliable)

ข้อเสียเปรียบ

- ▶ มีต้นทุนสูง (Cost)
- ▶ การเข้าถึงผู้ใช้บริการมีข้อจำกัด (Access)
- ▶ การอ่อนไหวต่อสภาพดินฟ้าอากาศ (Sensitive to weather condition)